

NOMENKLATURA ZA ANALIZU I POREĐENJE NAUČNIH PROGRAMA BUDŽETA

Nomenclature for the analysis and comparison of scientific programmes and budgets 2007 (NABS 2007)

01 ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA ZEMLJE

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: istraživanje Zemljine kore i omotača, mora, okeana i atmosfere i njihovo iskorištavanje; klimatska i meteorološka izučavanja, polarna istraživanja i hidrologija; ležišta minerala, nafte i prirodnog gasa; istraživanje i iskorištavanje morskog dna; Zemljina kora i omotač osim morskog dna; hidrologija; mora i okeani; atmosfera.

Ovo poglavlje ne obuhvata IR u oblasti: zagađivanje (obuhvaćeno u Poglavlju 2); poboljšanje tla (obuhvaćeno u Poglavlju 4);

korišćenje zemljišta i ribarstvo (obuhvaćeno u Poglavlju 8).

02 OČUVANJE ŽIVOTNE SREDINE

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: zaštita od zagađivanja, usmjerena na identifikaciju i analizu izvora zagađenja i njihovih uzročnika, te zagađivače vazduha, uključujući njihovo raspršivanje u životnu sredinu i uticaje čovjeka, vrsta (fauna, flora, mikroorganizmi) i biosfere; razvoj objekata za mjerenje svih oblika zagađenja; eliminacija i prevencija svih oblika zagađenja u svim tipovima životne sredine; zaštita atmosfere i klime; zaštita ambijentalnog vazduha; čvrsti otpad; zaštita ambijentalnih voda; zaštita zemljišta i podzemnih voda; zvuk i vibracije; zaštita vrsta i staništa; zaštita od prirodnih katastrofa; radioaktivno zagađenje.

03 ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA SVEMIRA

Ovo poglavlje obuhvata cjelokupno IR koje se tiče civilnog istraživanja svemira. Takođe obuhvata IR u sljedećim oblastima: naučno istraživanje svemira; programi primijenjenih istraživanja; sistemi lansiranja; svemirske laboratorije i putovanje u svemir.

Ovo poglavlje ne obuhvata odgovarajuće IR u oblasti odbrane (obuhvaćeno u Poglavlju 14).

Treba napomenuti da se IR u oblasti civilnog istraživanja uglavnom ne bavi posebnim ciljevima, često ima specifičan cilj, kao što je povećanje nivoa opšteg znanja (na primjer u oblasti astronomije) ili se bavi specifičnim primjenama (npr. telekomunikacioni sateliti)

04 TRANSPORT, TELEKOMUNIKACIJE I OSTALE INFRASTRUKTURE

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: razvoj infrastrukture i zemljišta, uključujući izgradnju zgrada; prostorno planiranje; zaštita od štetnih uticaja kod urbanog i ruralnog planiranja; saobraćajni sistemi; sistemi telekomunikacija; prostorno planiranje; gradnja i planiranje izgradnje; građevinarstvo; snabdijevanje vodom.

Ovo poglavlje ne obuhvata IR koji se tiče ostalih oblika zagađenja, osim štetnih uticaja u gradovima (obuhvaćeno u Poglavlju 2)

05 ENERGIJA

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: proizvodnja, skladištenje, prenos, distribucija i racionalno korištenje svih oblika energije; procesi kreirani kako bi se povećala efikasnost proizvodnje energije i distribucije; studija očuvanja energije; energetska učinkovitost; skupljanje i skladištenje CO₂; obnovljivi izvori energije; nuklearna fisija i fuzija; vodonik i gorive ćelije; ostale vrste energije i tehnologije skladištenja. Ovo poglavlje ne obuhvata IR u sljedećim oblastima: traženje i otkrivanje ruda (obuhvaćeno u Poglavlju 1); pogon vozila i motora (obuhvaćeno u Poglavlju 6).

06 INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA I TEHNOLOGIJA

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: unapređenje industrijske proizvodnje i tehnologije; industrijski proizvodi i proizvodni procesi; poboljšanje ekonomske učinkovitosti i konkurentnost; sva proizvodnja prema NACE Rev.2 (šifre od 10 do 33); otpad za reciklažu (metalni i nemetalni).

Ovo poglavlje ne obuhvata IR koji se tiče industrijskih proizvoda i procesa njihove proizvodnje tamo gdje su oni sastavni dio

drugih ciljeva (npr. odbrana, svemir, energija, poljoprivreda).

07 ZDRAVSTVO

Ovo poglavlje obuhvata IR koji se tiče zaštite, unapređenja i obnove ljudskog zdravlja – u širem smislu, kako bi se uključili i zdravstveni aspekti ishrane i higijena hrane. Obuhvata sve od preventivne medicine, uključujući sve aspekte medicinskih i hirurških tretmana, kako za pojedince tako i za grupe, te pružanje bolničke i kućne

njege, pa do socijalne medicine i pedijatrijskih i gerijatrijskih istraživanja. Ovo poglavlje takođe obuhvata IR u oblastima: prevencija, nadzor i kontrola zaraznih i nezaraznih bolesti; nadzor zdravstvenog stanja; unapređenje zdravlja; medicina rada; zakonodavstvo i propisi javnog zdravstva; rukovođenje javnim zdravstvom; specifične javne zdravstvene službe; lična zdravstvena njega za ugrožene i stanovništvo visokog rizika.

08 POLJOPRIVREDA

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: unapređenje poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i proizvodnje namirnica; hemijska đubriva, biocidi, biološka kontrola štetočina i mehanizacija poljoprivrede; uticaj poljoprivrednih i aktivnosti šumarstva na životnu sredinu; oblast razvoja produktivnosti i tehnologije hrane; poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; stočarstvo; veterinarska nauka i ostale poljoprivredne nauke.

Ovo poglavlje ne obuhvata IR u sljedećim oblastima: smanjenje zagađenosti (obuhvaćeno u Poglavlju 2); razvoj ruralnih oblasti, izgradnja i planiranje izgradnje, unapređenje sadržaja za odmor i rekreaciju u ruralnim oblastima i poljoprivredno vodosnabdijevanje (obuhvaćeno u Poglavlju 4); energetske mjere (obuhvaćeno u Poglavlju 5); prehrambena industrija (obuhvaćeno u Poglavlju 6).

09 OBRAZOVANJE

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: obrazovanje u opštem smislu uključujući obuku, pedagogiju, didaktiku; obrazovanje, specijalno (za nadarene osobe, za one sa posebnim potrebama); predškolsko obrazovanje i osnovna škola; srednja škola; obrazovanje nakon srednje škole, koje nije visoko; visoko obrazovanje; dopunske usluge obrazovanja.

10 KULTURA, REKREACIJA, RELIGIJA I MASOVNI MEDIJI

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: društveni fenomeni kulturnih djelatnosti, religija i slobodne aktivnosti kako bi se definisao njihov uticaj na društveni život; rasna i kulturalna integracija i društvene i kulturne promjene u ovim oblastima. Koncept „kulture“ obuhvata sociologiju nauke, religiju, umjetnost, sport i slobodne aktivnosti, te takođe pokriva između ostalog i IR u oblasti medija, vladanje jezikom i socijalnu integraciju, biblioteke, arhive i spoljnu kulturnu politiku; rekreativne i sportske usluge; kulturne usluge; emitovanje i izdavačke usluge; vjerske i druge usluge zajednice; javna uprava.

11 POLITIČKI I DRUŠTVENI SISTEMI, STRUKTURE I PROCESI

Ovo poglavlje obuhvata IR koje se tiče: političke strukture društva, pitanja javne uprave i ekonomske politike; regionalnih studija i upravljanja na više nivoa; društvenih promjena, društvenih procesa i društvenih konflikata; razvoja socijalne zaštite i sistema socijalne pomoći; društvenih aspekata organizacije rada; gender društvene studije uključujući diskriminaciju i uobičajene probleme; razvoj metoda borbe protiv siromaštva na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou; zaštita određenih kategorija stanovništva na društvenom nivou (imigranti, delikventi, "otpadnici" i slično.), na sociološkom nivou, tj. uzimajući u obzir njihov način života (mladi ljudi, odrasli, penzioneri, invalidi, itd.) i na ekonomskom nivou (potrošači, farmeri, ribari, rudari, nezaposleni, itd.); načini pružanja socijalne pomoći kada se dese iznenadne promjene (prirodne, tehnološke ili socijalne) u društvu.

Ovo poglavlje ne obuhvata IR u oblastima: industrijsko zdravlje, zdravstvena kontrola zajednica sa aspekta organizacije i društveno-medicinskog aspekta, zagađenost na radnom mjestu, prevencija industrijskih nezgoda i medicinski aspekti uzroka industrijskih nezgoda (obuhvaćeno u Poglavlju 7).

12 OPŠTE UNAPREĐENJE ZNANJA: IR FINANSIRAN IZ OPŠTIH FONDOVA UNIVERZITETA

12.1 IR u oblasti prirodnih nauka finansiran iz opštih fondova univerziteta za matematiku, računarske i informacione nauke, fizičke nauke, hemijske nauke, nauka o Zemlji i povezane nauke o životnoj sredini, biološke nauke i ostale prirodne nauke.

12.2 IR u oblasti inženjerstvo i tehnologija finansiran iz opštih fondova univerziteta za građevinarstvo i arhitekturu, elektrotehniku, elektroniku i informaciono inženjerstvo, mašinsko inženjerstvo, hemijsko inženjerstvo, materijali, medicinsko inženjerstvo, inženjerstvo životne sredine, biotehnologiju životne sredine, industrijsku biotehnologiju, nanotehnologiju, ostala inženjerstva i tehnologije.

12.3 IR u oblasti medicinskih i zdravstvenih nauka finansiran iz opštih fondova univerziteta za osnovnu medicinu, kliničku

medicinu, zdravstvene nauke, medicinsku biotehnologiju i ostale

medicinske nauke.

12.4 IR u oblasti poljoprivrednih nauka finansiran iz opštih fondova univerziteta za poljoprivredne biljne nauke, šumarstvo i ribarstvo, nauku o životinjama i mlijeku, stočarstvo, veterinarske nauke, poljoprivrednu biotehnologiju i ostale poljoprivredne nauke.

12.5 IR u oblasti društvenih nauka finansiran iz opštih fondova univerziteta za psihologiju, ekonomiju i poslovanje, pedagoške

nauke, sociologiju, pravo, političke nauke, društvenu i ekonomsku geografiju, medije i komunikacije i ostale društvene nauke.

12.6 IR u oblasti humanističkih nauka finansiran iz opštih fondova univerziteta za istoriju i arheologiju, jezike i književnost,

filozofiju, etiku i religiju, umjetnost (umjetnost, istorija umjetnosti, umjetnost izvođenja, muzika) i ostale humanističke nauke.

13 OPŠTE UNAPREĐENJE ZNANJA: IR FINANSIRAN IZ DRUGIH IZVORA

13.1 IR u oblasti prirodnih nauka finansiran iz drugih izvora za matematiku, računarske i informacione nauke, fizičke nauke, hemijske nauke, nauka o Zemlji i povezane nauke o životnoj sredini, biološke nauke i ostale prirodne nauke.

13.2 IR u oblasti inženjerstvo i tehnologija finansiran iz drugih izvora za građevinarstvo i arhitekturu, elektrotehniku,

elektroniku, informaciono inženjerstvo, mašinsko inženjerstvo, hemijsko inženjerstvo, materijale, inženjerstvo zaštite životne sredine, biotehnologiju životne sredine, industrijsku biotehnologiju, nanotehnologiju i ostala inženjerstva i tehnologije.

13.3 IR u oblasti medicinskih i zdravstvenih nauka finansiran iz drugih izvora za osnovnu medicinu, kliničku medicinu,

zdravstvene nauke, medicinsku biotehnologiju i ostale medicinske nauke.

13.4 IR u oblasti poljoprivrednih nauka finansiran iz drugih izvora izvora za poljoprivredne biljne nauke, šumarstvo i

ribarstvo, nauku o životinjama i mlijeku, veterinarsku nauku, poljoprivrednu biotehnologiju i ostale poljoprivredne nauke.

13.5 IR u oblasti društvenih nauka finansiran iz drugih izvora za psihologiju, ekonomiju i poslovanje, pedagoške nauke,

sociologiju, pravo, političke nauke, društvenu i ekonomsku geografiju, medije i komunikacije i ostale društvene nauke.

13.6 IR u oblasti humanističkih nauka finansiran iz drugih izvora za istoriju i arheologiju, jezike i književnost, filozofiju,

etiku i religiju, umjetnost (umjetnost, istorija umjetnosti, umjetnost izvođenja, muzika) i ostale humanističke nauke.

14 ODBRANA

Ovo poglavlje obuhvata IR u sljedećim oblastima: vojne svrhe, osnovno, nuklearno i svemirsko IR koje finansiraju

Ministarstva odbrane.

Ovo poglavlje ne obuhvata na primjer IR finansiran od strane Ministarstva odbrane u oblastima meteorologije, telekomunikacija i zdravstva, koji treba da se klasifikuju u odgovarajuća poglavlja.

